

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 17 sierpnia 2021 r.

Znak: WK-611/1/4/21

Pani
Grażyna Trzcionka
Dyrektor
Szkoły Podstawowej nr 3
w Wojkowicach

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 26 kwietnia do 19 maja 2021 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej, w tym gospodarowania opłatami za żywienie dzieci, **Szkoły Podstawowej nr 3 w Wojkowicach**, za okres od 1 stycznia 2018 r. do 19 maja 2021 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 czerwca 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie wydatków na zakup artykułów żywnościowych:

- *W 2018 r. udzielono zamówienia publicznego na zakup artykułów żywnościowych do szkolnej stołówki bez zastosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Z kolei przepis art. 4 pkt 8 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych stanowił, iż ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych z dnia 28 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2477), średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych od 1 stycznia 2018 r. wynosił 4,3117 i obowiązywał do 31 grudnia 2019 r. Równowartość kwoty 30 000 euro wynosiła zatem 129.351,00 zł.*

Wydatki na zakup artykułów żywnościowych do szkolnej stołówki realizowane były na podstawie czterech umów z dnia 3 września 2018 r. na okres od 3 września 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. i wynosiły łącznie 146.266,57 zł netto.

Przyczyną powyższego było nienależyte oszacowanie wartości ww. zamówień.

W myśl art. 32 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Z kolei stosownie do art. 32 ust. 2 oraz art. 34 ust. 2 tej ustawy, Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zaniżać wartości zamówienia lub wybierać sposobu obliczania wartości zamówienia na dostawy powtarzające się okresowo.

Zgodnie z przepisami art. 34 ust. 1 ww. ustawy, podstawą ustalenia wartości zamówienia na dostawy powtarzające się okresowo jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju: udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem albo których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.

Zgodnie z wyjaśnieniami, w 2018 r. wartość dostawy artykułów do szkolnej kuchni została oszacowana na podstawie szacunkowej analizy kategorii produktów i ich cen obowiązujących w poprzednim roku budżetowym z uwzględnieniem współczynnika wzrostu cen i usług. Intendent sporządził wykazy grup produktów, oszacował potrzebne ilości i ceny. Ponadto zgodnie z wyjaśnieniami oraz dokumentacją załączoną do akt sprawy, szacowana wartość zamówienia w roku 2018 wyniosła 125.125,53 zł tj. 29.031,44 euro, a szacowanie wartości zamówienia nastąpiło 14 listopada 2017 r. na cały rok 2018.

Przed zawarciem umów w dniu 3 września 2018 r. wystosowano zaproszenia do składania ofert z dnia 6 sierpnia 2018 r. Tym samym ustalenie wartości zamówienia winno nastąpić nie wcześniej niż 6 maja 2018 r.

Stosownie do wymogów art. 35 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi.

Ponadto zgodnie z art. 7 ust. 1 ww. ustawy, Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości. Stosownie do art. 7 ust. 3 tej ustawy, zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

Dodać należy, że ww. umowy z 3 września 2018 r., jak również umowy na dostawy artykułów żywnościowych do stołówki szkolnej w latach 2018 – 2019 tj. cztery umowy zawarte 15 września 2017 r. (na okres od 15 września 2017 r. do 30 czerwca 2018 r.) oraz jedna umowa zawarta 2 września 2019 r. (na okres od 2 września 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.) nie zostały kontrasygnowane.

Powyższe naruszyło art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.), zgodnie z którym jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Były i obecny Główny Księgowy Centrum Usług Wspólnych w Wojkowicach posiadali upoważnienie udzielone przez Skarbnika Miasta Wojkowice do kontrasygnowania czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych Gminy Wojkowice w zakresie spraw należących do właściwości Szkoły Podstawowej nr 3 w Wojkowicach.

W toku kontroli wyjaśniono, iż umowy z lat 2017 - 2018 zostały przedstawione do akceptacji byłemu Głównemu Księgowemu CUW, jednak Główny Księgowy ich nie kontrasygnował a jedynie sprawdził czy wydatki mieszczą się w planie finansowym jednostki. Z kolei w zakresie umowy z 2019 r. wyjaśniono, iż oryginał tej umowy z kontrasygnatą został zagubiony. Do kontroli przedstawiono skan umowy bez kontrasygnaty, uzyskany w trakcie kontroli od wykonawcy.

Nadmienić należy, iż stosownie do postanowień § 2 ust. 4 Regulaminu udzielania zamówień o wartości nieprzekraczającej 30.000 euro, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 30/2014 Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 w Wojkowicach z dnia 30 sierpnia 2014 r. (obowiązującego do dnia kontroli), Zamawiający zobowiązany jest do prowadzenia i archiwizacji dokumentacji postępowania w tym w szczególności umów. W myśl § 5 ust. 2 tego Regulaminu, po zrealizowaniu zamówienia przez wykonawcę dokumentacja zamówienia winna zostać zarchiwizowana. Wszystkie dokumenty związane z przeprowadzeniem postępowania, udzieleniem zamówienia i jego realizacją przechowywane są przez okres minimum 4 lat od daty zakończenia postępowania.

Zadania w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań dot. wyboru dostawców art. żywnościowych do stołówki szkolnej, należały do Intendenta Szkoły. Zadania w zakresie kontroli dokumentów z postępowania, przed przedłożeniem ich Dyrektorowi Szkoły należały do Sekretarza Szkoły.

Umowy z roku 2017 i 2019 zawarte zostały przez p. Grażynę Trzcionkę – Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 w Wojkowicach, natomiast umowy z 2018 r. przez p. Mirosławę Całkę – byłego Wicedyrektora Szkoły.

Wniosek nr 1

Przy przeprowadzaniu postępowań, udzielaniu i realizacji zamówień publicznych na dostawę artykułów żywnościowych do stołówki szkolnej, przestrzegać przepisów art. 16 pkt 1-3, art. 17 ust. 2, art. 28, art. 29 ust. 1, art. 35 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.), mając na uwadze art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305) oraz postanowienia Regulaminu udzielania zamówień o wartości nieprzekraczającej 30 000 euro, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 30/2014 Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 w Wojkowicach z dnia 30 sierpnia 2014 r.

Wniosek nr 2

Zapewnić udzielanie kontrasygnaty na umowach na zakup artykułów żywnościowych do stołówki szkolnej, zawieranych przez Dyrektorów Szkoły Podstawowej nr 3 w Wojkowicach, powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 ust. 1 i 2, art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej